

An Stoc

Tomár ó máille dá cup i n-easár.

leabhar I. uimh. XII.

bealtaine, 1919.

dá piginn a tuac.

An Saoşal.

a' sfior-mheilt.

An mheileann a b'íor a' sfior-mheilt veiríar go meileann ré min agus garb. Ac' fadó' r' tá an t-uirge a' pít le fánaid agus an poa a' capad agus é a' meilt déanfa ré leat eigin ar an mbealaic rin, mair oic mair a déanfa ré é. Ir mair ann an min garb fém agus beir an bponnac dá bárr le págal as dume nó as beirdeac. Ni hé rin do potai an t-aoisail. Ni hé amam go bfuil riad a' capad ac tá riad ma potai agus tá dá riadail fáru pan am céadna; ir má bionn an liacán i n-aoisail áitirí anoir ir deacair a pád cé mbeir ré pá ceann miora, san caint ar a pád cé mbeir ré pá ceann bliadna. An té atá a' fapreac ar a bponnac le tiompú ir doilíg do móran tairbe a beir aige. Ar an áddar rin, níor móir do dume a beir ma Colum Cille nó ma Deapán Naomha le go bfeapad ré pád le cainteac nó buille-pá-tuairim fém a beir aige cé'n cori a beir ar an raogal an mí reo eugam, ni áitigim pá ceann bliadna.

Saoşal Corrac.

Tá an raogal b'irte, tig linn a pád, le ceirpe bliadna agus tpi páite, ac tá ré ar fuidad anoir reac' r' mar bí ré ariam. Má bí ré corrac ceirpe bliadna ó fom ir geall le go bfuil ré ma b'poteán anoir. Veiríar nac bfuil don mair a beir a' fúil le pít ó faoit. Nil aon mair a beir a' fúil supb iad cuallac páirp a uirpócar p'otéan don doman ná capannar ná caom-cómpac ior náiríim. An muntir a' uirpócar an t-aoisail tá ré fánaic a beir a' fúil le p'otéan uacu. Ni hé amam supb iad a cuip an teime p'ior ac' riad ir muntice a rinne a caoib. Fadó' r' mair an gual agus na enámái b'iodar dá caoib. Nuair a beir an gual caite agus na enámái fuidíte pacaid an teime ar uairi fém. Sin i an uair a fuidíte an raogal agus a fuaimneocar ré. An cuma beir ar an uair rin fanpa ri f'acam air.

an pian.

Tá p'ioşacai an doman ar fáo as iarpair p'ioşacai agus é cainte oirp a págal. Tá na p'ioşacai páirteaca as iarpair an éadail atá g'ioite acu a tabairt leo san corp san bacad. Nil riad baileac ar aon intinn cé'n caoi ar coir a p'ointe. An muntir a caill an cluic ir mair leo an t-uacac a caiteam díob. Ir mair leo an b'p'it a f'acaint. Ir mian leo p'ior-an-acair a págal nuair nac bfuil riad i n'oon an pian f'uilint. Tá uacac oirp nac geirpe riad díob go p'ior a. an t-ocpar. Tá riad ar a moit leir agus ar a geitil. Tá riad ar a geitil leir an mairad agus an loc agus an oirp'ad fola a conaiceadair le ceirpe bliadna agus tpi páite. Tá riad a' cuip malairt énota agus malairt éotair oirp ó lá go lá san aon mair díob ann. Tá riad as áirp ó caoi go caoi agus ó caob go caob mar beir dume a' beir

a' pámaillig ma intinn agus a beir as iarpair an tinnear 7 an t'p'om-lurde a cup de agus é cainte air a déanam. Féacfa riad cuile f'lige agus cuile f'eirp leir an meadacai atá a' l'igead ar a g'p'iorde agus ar a n-intinn a cup díob f'ul dá ocuga riad iad fém ruar don b'ar. Tá riad as iarpair ar a námair san a beir dá g'ceapad. Tá riad a' cup imp'iorde oirp ar uet de leigean díob agus san a beir dá b'p'ianad cuilleam. Na comairleaca reo atá ar na p'ioşacai páirteaca a bí a' déanam f'airge ar an méro den C'p'ioirp'acac a bí ionntu fém bu mair leo cuile leigear a f'acaint le n-a námair ac amam f'p'ad de agus mairteanar.

bolseibeacas.

Ir corpmuil go riad ruo eigin bun or cionn leir an raogal go riad ré ma cionn-t'p'ioacair leir an oirp'ad rin fola a oirp'ad le n-a ceapad agus nac bfuil ré i g'ceapac an uair rin fém. B'p'iorp'ir sup fáda riad a bí a áddar ac tá a leigear f'or ar iarpair. An g'liocar agus an beirp leir an raogal a fuidéad nac b'p'acpai p'ioime reo mar factar don luic f'epa nac riad ré a l'igead le p'earpín tá ré dá f'acaint anoir. Tá boet agus p'aróirp dá n'óanam com-t'p'om ra raogal—an f'ear p'aróirp dá cup anuap agus an f'ear boet dá áirp. Dub-pamap ra b'p'airp'ar reo céana go riad na t'p'aimneaca a bí ior na náiríim dá leagan agus na C'p'ioirp'aróce dá leigean un a céile r' n-aon pobal amam. Tá áirp eile ar fuidail cor ar coir leir an áirp rin, ré rin, p'aróirp'ar na t'p'ie a p'ointe com-t'p'om ar na daoine. Sin, mar díob de, nac oirp'ad le f'ear ar bí a pád sup leir fém aon ceo, go riad leat dá riad aige a' dul don f'ear ba goime do agus leat a riad as an b'p'ear rin a' t'igead aige-ran, an maom ar fáo a beir p'ointe san t'p'aimn ar bí a beir ann ac na t'p'ieada a leigean un a céile 7 go mbu leir an t'p'ir mar a céile an méro p'cuic agus áirp'iepe dá mbeir acu mnti ar fáo. An t-óir a p'ointe mar an g'ceadna agus 'cuile f'aróirp'ear. I n-áirp'aca, p'earp a g'lior riad 'cuile blar dá bfuil as luic an t'p'aróirp'ar a baint díob agus na daoine boet a áirp agus a g'cup ma n-áit.

an roinnt.

Ceapad dume agam-ne go mb'airp'ac an oirp'ad é rin ac nil aon oirp'ad as imteac ir tairneamairge leir na daoine a bfuil ré ar bun acu ná é. Ir oirp'ad é a f'airneocad le 'cuile dume ac leir an té a bfuil p'earp'untac céana aige agus a caillp'ead leir an p'ointe. Ir iomda dume ma ceann rin ar mair leir p'ior a beir aige cé méad a bí ar a f'eitb agus dá mbu dume c'ioşburac é a beir a' cup ma ceann. Tá mbu dume f'p'eamail un oirp'ie é bu mair leir an méro a beir p'aróirp'iege aige f'anaet aige agus san a beir air é p'ointe le leat'arde nac n'óanam'ad p'unt ar bí ac an ruo a c'imp'ead air. Beir t'p'ioirp'io móir a' baint leir an p'ointe agus beagán áirp'aimn. An ruo a f'aróirp'iege dume go c'p'uarí agus go c'neap'ia níor ceap' a baint

de ar aon f'geal. Ni beir p'onn ar dume oirp'iu go c'p'uarí mair b'p'acai an ruo aige tar éir a f'aróirp'iege. Séap' veir luic oirp'ie S'apana anoir nac ceap' go mbeir f'ear c'neap'ia ar bí i n-eap'nam fuaimne a beir. Ir díob nac n'óanam'ad ré cuip do beir c'neap'ia, náir móir do beagán oirp'ie a déanam i o'ceannta na c'neap'iaetia. Ni beirí ar aon intinn cé méad oirp'ie bu ceap' do 'cuile f'ear a déanam le go mbeir mar a cáir as an t'p'ir uirp'.

an enám a' dul tar cuan.

Sin oirp'ead nac oirp'ie go n'óirp'inn go ceann i b'p'ad ná b'p'iorp'ir coirp'ie. Ir oirp'ie-f'earp' go oirp'ie ré go S'apana ac oirp'ead f'aróirp' beir p'aróirp' móir ann agus ruo le págal air. Tá p'ropad an p'aróirp' beirp'ia nil p'ior cé'n t'p'ioirp'io a t'p'ieap'ad i S'apana. Ni beir ré éap'arí as luic déantur an p'aróirp' a tabairt uacu má bionn an t'p'act caillte acu. Tá t'p'act S'apana as imteac go Meiricea. Fadó' r' bí an S'apana a' t'p'ior leir an n'g'earp'máimneac níor eug ré aige dá g'nota fém. Bí a l'ioet air. Mar t'p'ubairt an f'ile, doo Mac Domnaill, a bí a' déanam t'p'ar'p'ieac'ia don oirp'ir reo or cionn t'p'ir f'ieirp' bliadna ó fom (R.I.A., 3B38, 1.46):—

"Beir b'p'eam fá'n t'p'ac ro f'g'ioite ma l'ar. Ir imoecarí an mairp'ia uaca,

'S ní beir oirp'ead le bápe nac mbeir uaca ar páil

I g'eoşad le náiríim uairp'ieac:

Beir Woolly ir S'ánarí a' pacam fá'n g'cnam

'S gac eú aca ir cáir go cluair air,

Ac' t'p'iefa tar páil an t-olap san r'p'ar. Ir beirp'ia ri an enám tar cuan léit."

áirp' mór.

Ir p'oiléar ar aon-caoi go bfuil áirp' móir a' teac—áirp' com móir ir náirp' factar a leirp'ia ra t'p'ir reo ariam, agus ni leir d'umna a méro go f'oil. Le congnam de ní un deirp'ia a pacar ré do na f'aeirp', ar do p'ieir mar tá S'apana dá b'p'iead 'p'ead beir éipe a' l'aróirp' agus a' t'igead ar a ceap' fém. Do p'ieir mar beir na hoirp'ieaca móra tall a' cluicad le uirp'iear-b'arí t'p'acta agus le uirp'iear-b'arí congantia p'ead beir veir as na hoirp'ieaca beaga i b'p'ur a' dul un cinn. Agus ni le oirp'ieaca amam a pacar éipe un cinn ac le f'ogluim agus le C'p'ioirp'amlaet, le áilleac na t'p'ie agus áilleac intinne a daoine. Mar beir veir as na n'óirp'annair nac bfuil as a l'án t'p'iea eile. Mar tá t'p'ir ar an b'p'ogluim acu agus t'p'ir ar an g'C'p'ioirp'amlaet. Tá fuidailcear agus p'omeantac ionntu agus caoine cáilp'ieac'ia acu reac' r' aon o'p'eam daoine, agus tá bárr áille as éirp'inn nac bfuil as aon t'p'ir. Cé'n éadail rin ac an r'p'ar a beir uirp'ie nuair a beir ri as éirp'ie arir nuair a beir a maol-éuric agus a maoléanna p'leibe pá b'p'at coillead, t'igead b'p'ieaga ar b'p'or loca mnti, an g'luar'p'ac'ia agus an r'p'amp, an ceol agus an t-aoirp'iear a beir mnti le linn na daoine a beir a' déanam go mair ir iad veirp'amail.

LOÉT.

Má bí loét ar bit ar na héipeannaí
poime reo ipé an loét é cumainge époide
asur caoite intinne beir a' baint le n-a lán
acu a' d'fár on ngora agus ón ngnntan
ra paogal a caitead nuair a bí 'cuile dume
rsganaisge fá gneim a beir. Du mór le
curo acu a gcomurpanna a beir a' d'out un
cinn. I n-ait dóib congham a tabairt dá
céile ip amlaid a biond corpi-dume as iarraid
an té údan eile a dargad má bu mór leir
a bí ré a' d'out ar aghaid. Ar an gcaoi rim,
biondair féin a' comneál cúl ar a céile
asur an dá curo a' comneál cúl ar an
cúir.

Sin loét a bí ar an éipeannaí agus loét
mór, agus ní hé féin bailead ip cionntac
leir. Ac ní beir don ughar leir níor mó.
Beir veir as 'cuile fear a bfuil don pác
leir cúir maic a d'eanam ar a fion féin
asur ar fion na tíre. Ar o'féarfaid cuile
fear ra tír a beir i bfuil éipeann níor
faiobhre ná tá ré san don éeo a cup ar
do dume ar bit. Tá a lán maiteara i bfuil
i d'cúir na héipeann fón a' fanaict le n'
fágar.

COLUM CILLE.

Tír ar bit atá a' d'out ar aghaid ip mór
an roilgear don té a bfuil páirt aige innti.
Mar tá 'cuile fear a' d'out ar aghaid do réir
a céile agus sae don dume páirta. Má bionn
uiparfaid ar corpi-dume rsgatam ní beir
mórán moille air go b'fága ré rúige le é
féin a fadbrú:—

"Cúir Colum Cille a beannaict eugaib
asur d'ubairt ré lib a beir as ól,
asur an té nac raib rim aige
an dume eile dá tabairt do."

Ní hé bí i gceirt aige go gcaitear ré
a tabairt do. Dá gcaitead ní beir d'ub-
eacar as Dia nó as dume air. Ní beir
maic dá époide ná luaisgeadac dá anam
ann. Ní mó ná rim a bí ré moitac ar an ól.
Séar a bí i gceirt aige, má ré d'ubairt
an caint corpi ar bit, gur opoig Dia riar a
cáir a beir as 'cuile fear agus nac mbeir
an raiobhr a luisead ar an mboict ac a'
cuidiú leir, agus go gcaiteadac na daome
féin le céile ar a gcaiteadac, 7 nac mbeir
don dume inntideac fá n-a beata. Tá ré
páirtac nuair a bí Colum Cille ar an paogal
rur cúir dume eigin ceirt air: cé'n bail
a beir ar éipinn ra paogal a bí le teact?
O'mnir Colum Cille rsgat na d'cúir bpeatai
dó. Bí trí pata as Colum Cille: cat
asur opeoillín agus cuil. Cuaird Colum
Cille amac a' rpaiopeoideac lá agus
'fao' r bí ré amuis o'it an opeoillín an cuil.
asur o'it an cat an opeoillín. D'ubairt
ré gur mar rim a beir ré i n-éipinn—go
mbeir na daome a' rluigad a céile. agus
an fad r beir rim amlaid go mbeir éipe
ra meir as na gail. Ac com luac ip
leanfaiobhr don cóir agus beirfaiobhr com-
tíom na féinne dá céile go ndibpeacai na
gail agus go mbeir éipe raor. agus 'na
diaró rim go mb' doibinn don té rim a beir
deo i n-éipinn.

Thaictia Seán mic Duibhir an Gleanna.

(Ar leanamaint.)

'Sé pádraic Ó Dálaig an t-Árpa-Rúnaide
a bí ar Connaught na Gaeilge an uair reo,
asur ip cuige-ran a bí Seán a' rsgíob a
cunntair ó eug an t-Árpa-Timéire ruar.
Bí an-mear as pádraic ar Seán i gcomnaide
asur nil don lá ariam nár mol ré Seán
fá'n obair bpeas a bí ré 'd'eanam. Bí an
obair annrim fá lán treoil as Seán ar fuo
Acla. Bí rluaisge 'teact eug na ranganna
sae oirde, agus iad a' cup ruim mór ra
gcuir, agus a' rsgluim na teangan go
d'ubairt. Bí an-cion as Seán ar muint-
tir Acla, agus bí an cion céanna as muint-
Acla air. Taitnig Aclaíl tar bárr amac
le Seán. Ceap ré nac raib ré i n-aon ait

aríam poime rim a bí com náluim leir.
D'airteac leir an paorac áluim náluirda
a bí le peiceat aige ó sae ait i n-Aclaíl.
Raorac a bí go h-áluim go veimín, níor
áille ná dá b'paca ré ma riuab lae ariam.
Ceap Seán nac raib don baint as Oileán
Acla le Oileán na héipeann, go mba Oileán
é a bí i lár na raiirge móire i b'páirt áitrio
don doiman, agus nac raib fíor as éinne a
raib an t-Oileán reo ann corpi a bit, ac as
muintir Acla féin. Bí an-tóir as muint-
tir Acla ar o'pámai. Bí a' rluict opcu.
Tug agus muint Seán neart o'pámai dóib.
Nil don o'pámai dá rsgíob an "Craoibín
Doibinn" ná pádraic Ó Conaice ariam nár
muint Seán do buacaili ip do cailiní Acla.
ip nár léirgead ar na h-árdáin ann. Ip
iomda o'pámai a' d'airteir agus a' rsgíob
Seán é féin le na h-árdáir a taitnig tar
bárr leo.

Bí muintir Acla go clirte glic, agus bí
fíor acu cao ip o'pámai ann. Biondair i
n'oon a mbaramail a tabairt an raib an
o'pámai go dona nó go maic. Biondair i
n'oon iad féin a glicar fá comair o'pámai
a léiríu. Ní raib a mbualad le págail ar
árdáin. Biondair i n'oon iad féin a teap-
baint go veap dána san fuac ná fiteoir.
Biondair i n'oon a b'páirt a d'eanam go
náluirda ip go tar cionn. Níor taitnig
le curo acu o'pámai fá paogal na tuaithe.
D'fearp i bfuil leo o'pámai fá paogal na
mbaitte mór. Tug Seán é rim fá veapra in
go leor áiteaca. Tug ré fá veapra ip na
baitte móra féin é. Da é baramail Seán
go mb'fearp le muintir na mbaitte mór
o'pámai fá paogal na tuaithe, agus go
mb'fearp le muintir na tuaithe o'pámai fá
paogal na mbaitte mór.

Ní raib Domnaic ná dálaic as Seán do féin
fá'n am reo. Bí ré as obair roir oirde
r ló. Bí ré 'munaó sae oirde inr na
craoibaca; sae lá inr na rsgolaca, agus
a' munaó dá rang muinteoirí rsgoile sae
Satairna. Bí peact gonn de rsgolaca fá
n-a cúram. Bí ré 'munaó le h-árdáir
caili inr na rsgolaca reo. Bí air a beir
ruar leir an am, agus leanamaint do
clár áitrio a bí leagta amac as an m'obor
le h-árdáir na h-ocáide. Bí air a beir ra
rsgoil ar leat-uair tar éir an naoi ar
maroin, agus an polla a beir glaoirde
aige eug móimead poim an am rim; é
tagta peact nó hoet de milte ar a rocar
an léime a bí ar a épaiceann báirde, rluic,
asur na b'póga a bí ar a corpa báirde agus
lionta le uirge. Bí air fanaict ra rsgoil rim
ar fead uair a' élois, agus a' bail rim air.
Bí air imteact annrim ón rsgoil rim, agus
a' d'out peact nó oet de milte eile, agus
níor mó amanna, eug rsgoil eile, agus
a beir ra rsgoil rim ar leat-uair tar éir an
dó: fanaict ra rsgoil rim ma fearam ruar
i rsgoil ruar a' caint ip a ríor-caint go d'cúir
an ceactar a élog. Imteact annrim an fad
eile milte, agus aghaid a tabairt ar a teac
lúirtín. A léime, a b'póga, ip a curo
éadraig a áitrio, a bí gneamuisge dá épaiceann
de bárr rluicáin, agus ip mimic, mimic nár
féad ré an t-áitrio reo a d'eanam. A
dinnéar a ite com luac ip com tapaid ip
o'féad ré. A beal a glanaó ip imteact
ar a rocar eug nó ré de milte i n'obaircar
na h-oirde, agus a beir as a leirde reo de
épaoid ar a h-oet a élog, agus fanaict
annrim go d'cúir an veir a élog. Aghaid a
tabairt a baile, agus b'féirip an oipead
reo milte air a riuab, mar ip mimic a b'ob
a rsgar tollta nó b'píre. Beir ra mbaile
ar a h-aon-veas nó an d'ó veas na h-oirde,
ralac, b'pocac, báirde, rluic, r'pionta amac
le cuirre, ocar agus lazar.

Biond Seán a' d'eanam na h-oirde reo sae
lá r oirde ra mbliam. Ip mimic a caitead
ré a' riuab i n-árdáir na báirtige r na
saoite móire, agus ip mimic a baimead ré
de a b'póga r o'fáirgead an t-uirge ar a
rtocai ar a bealac eug na rsgolaca.

"Níor mór do muinteoirí tairtil," arpa
Seán leir féin, "dá céad punt ra
mbliam." "Ina ionad rim' nil ré a'
fágar ac epóm r punt ra treactmáin,
asur nil ré 'fágar rim féin mar ip ceap,
leat an ama."

"Epóm r punt ra treactmáin!" "Dia
dár réirdeac!" "Ní cotócad ré ceap
san caint ar dume a cotú," arpa Seán.
"Táim as ioc punt ar mo lúirtín sae
reactmáin agus annrim nil págta agam ac
epóm. Ní mór don am epóm rim le
h-árdáir tobac, r'campai, agus páirpí
litreac," arpa Seán leir féin. "Níor
mór dá sae muinteoirí tairtil píopa r
tobac a beir aige, mar ip ruo tobac atá i
n'oon beagán teap a tabairt do nuair atá
ré ruar, rluic. Ip ruo tobac atá i n'oon
mipneac ip epoide a tabairt do nuair atá
ré i mb'pón r i n-imnide," arpa Seán, a'
tairpant amac a fean-píopain epé. "Nil
an epóm féin i n'oon píopa bpeas, geana-
mair a ceannaict dom, ac tá an píopa
epé huile opoiaic com maic. Táim i n'oon
mo gail a caiteam ar com pártá ip caitmín
ar píopa maire." "Tá oim veir a cup ar
mo rocar anoir r a'píre; tá oim eularó
éadraig, léimteaca r b'póga a ceannaict dom
féin. Tá oim r'pínnaca a beir in mo póca
le tabairt do na boctáin, cé go bfuil mé
féin com boet le boctáin ar bit. Tá oim
r'pínnaca a beir agam le h-árdáir áitrio
an Domnaic. Tá oim áitrio a tabairt
don tragar fá Noilaig r fá Cáirg, agus
san caint ar áitrio corpi, cé nac bfuil
calam, corpi ná rsgat agam." "Mo
conriar!" arpa Seán, "ip boet an eap é,
asur san págta agam ac an epóm tar
éir mo lúirtín ioc."

"Ip d'óighe go gceapann an Coirte
gnóca, Coirte an áitrio agus Coirte na
Timéireaca go bfuil na muinteoirí tairtil
i n'oon maireactála ar aer. Réir cor-
amalaicta, nil fíor as na coirte reo cé'n
bealac a b'píre le muinteoirí tairtil, réir
coramalaicta go gceapann ruo go b'págan
ruo sae ruo i n-áitrio ó neam," arpa
Seán.

Ip mimic a rsgíob Seán litir eug "An
gclaidéam Soluir" a' d'eanam capaoide
com dona ip bí na muinteoirí tairtil
iocta, agus ip mimic nár cuiread a litir i
gcló.

Ip mimic f'pírim a rsgíob ré eug an
Árpa-Rúnaide r eug an gCírtéir as
iarraid opcu "Comtíom na Féinne a
fearam do na muinteoirí tairtil agus
féacaint le háirde páige a págail dóib,"
asur ip mimic, mimic nár tugad don áitrio
air. "Tá an t-Árpa-Rúnaide r an Círtéir
ceap go leor. Tá tuarparal mór
acu-ran ar beagán oirpe. Ó tá ruo ran
ceap go leor agus tuarparal mór acu, ip
cuma céad a d'eanar an muinteoirí tair-
til atá a' d'eanam oirpe móire tabactaige
i n-áitrio, beagnaic," arpa Seán. Ip mimic
f'pírim a rsgíob Seán eug sae uile
muinteoirí tairtil i n-éipinn as iarraid
opcu teact ma céile agus cumann a cup ar
bun, agus epuinníu don cumann a beir acu
uair ra mí. Tíro, corann, gleo agus
geapán a d'eanam, agus tabairt ór comair
an traoisail go raib a leirdeirí a' maireac-
táil, a raib obair uapar, tabactac ar fion na
tíre ar bun acu, agus go raib éagcúir mór
dá d'eanam opcu." Cinn ar Seán an
cumann reo a cup ar bun ariam.

Ip mimic a captaí na Círtí Sgoile le
Seán inr na rsgolaca, agus ip mimic a cup
na Círtí céanna gnam agus iongantap air.
Ceap Seán go raib ionarca éirge n-áitrio
púca an fad ip b'píre ra rsgoil. Biond ruar
pap acu an fad ip b'píre ra rsgoil, a' fite ip
a' t'póis-léimnis anonn ip anall ar fuo na
rsgoile, a págail loict ar sae ruo. Ceapra
sur opcu a bí cúram an traoisail reo ar
fao.

Tug Seán fá veapra nac gcuiread na
Círtí reo móran fuime i n-oirdecar na
b'páirtí, agus nár míre leo cé'n t-eóir
a b'ob as na páirtí. Ip mó an trum a
cuiríoir i gceataca na rsgoile; ar ballaí
ip ar fúinneóga na rsgoile ná i n-oirdecar
na b'páirtí. Má bí, mar veirteap, "tone
na rsgoile" i gcuir r i gceap, ba cuma
ra mí-áid cé pacad oirdecar na b'páirtí.

[Tuitleam.]

loc measg.

CILL RÓNÁIN.

I.

Lá dár feoil mé le linn Meádom roir,
D'éirigh an gála agus d'áirigh an saot,
Cnoc an faipise na mealla bána,
'S 'cuile ceann díob comh n-áir le marom.

II.

Bí d'ócáir láirín ó Ri na Spára agam,
'S ar Muirne Mátair 'read leis mé glaoir
Ac ó cáit mé an báir irceac bí m'anam
páraitte,
Bí fáilte mór poime do mo tabairt 'un
tíge.

III.

Ar céib Cill Rónáin tá na fíir ír fíintáige
Atá faoi'n Eópaíir uilig le páigil
D'éanfar "battery" agus baile mór ann,
Beir "inside port" ann le n-áirí long
agus báo.

IV.

Déanann fíir bpeac ariam dá n-deacá i dtíap
ná i dtíol.
Nac raib ar an róo le n-a n-áir a' fíinm,
So dtáigann an ala geat faoi d'ó ran ló ann,
Deaó d'ócáir cóirce ann agus "jaunting
cars."

V.

So bpeicead an "yacht" am faoi n-a
culait gléiseat,
No packet station le h-áirí Meiricea,
'Bfuil porta a cur leaptá ar d'ac na
Spéme,
'S tá Mr. Jamsie a' d'out don b'fíamne.

VI.

Nac mór an t-áiríneap ar fúo na fíosaéca
An t-oileán doibinn tá móinte, cóir,
D'áiríge on b'fíamne na céadta mílte,
'S gur cáitir naomta é a d'éirigh on sceó.

VII.

Nac beag an t-iongantáir dá b'fíarí fíosa
'S euminte fíona fíir an talam bpeag,
De fíioct na n-áiríneap fíosaíge on d'óilinn
'Sead an Cpeirdeam dílir a ceap Ri na
n'Spáir.

VIII.

Ní fíeicead áfann ann map éimpea i
dtíora,
Ac a' déanam fíampa, fíeann 'r fíoraí,
Náir tága lagar oíru ná fíarpa claoirde
'S an cúro tá i n-áirí acu go raib fíarí ós.

Seán Ó fíuáir a bí a' feolaó roir d'poc-
lá, agus táimís pé beo go Cill Rónáin ar
éigim, agus nuair a fuair pé páraitte é
féin ar an fíeib. fíinne pé an t-áiríneap reo.

SEAMUS MAC AN IOMAIRÉ.

MÁIRTÍN S. MAC CUAS,

Lón-ceannairde,

DÓCAR AN CAISLEÁIN NUA,
I n'SAILLÍM.

LIAM UA FÉIMMÍDE,

Lón-ceannairde,

Fíon, Deoir, Díotáilte, Tae ar feadap.
SRÁIO LIAM CIAR, I n'SAILLÍM.

Beir ÉIRE láirín má bíonn Clamne fíadeat
láirín. l'íoirí an feoil ír feapí agus
tá fí fíir le páigil ó

Ó FALLAMAIN,

Spáirí fíeata na Mamirpeac, I n'SAILLÍM.

BRÓGA NA LAOI.

na BRÓGA IS FEARR LE CEANNAC

AS

SEÁN Ó LAIÖE,

I MBARR AN CAITÁ, I n'SAILLÍM.

EALADA I n'SAEÓILG.

(Ar leanamaint.)

VII.—DÚILEÓLAS.

Ir fíeoir le díleirí fíeíir fíonm dílac
do déanam. Leir fíir do éirí, leas
cilleós fíalbanac ar an mbóro. Díor uirge
agus fíeapán fíuibeac fíalgeileós. Cuir
pláta beag de fíne agus pláta beag de
cupar ar comáí ran uirge fíeapó agus
fíeang cupar ceangailte de fíac ceann
díob. Leas cilleós eile ar an mbóro agus
i líonta d'uirge map leagáó cúro máit
de fíuibeac cupar. i. cló fíorm. Tom
pláta beag de pláitín agus pláta beag
de cupar i n-uirge na cilleóise fíir. An
tíeang cupar on pláta fíne ceangail
den pláitín é agus an dá pláta cupar dá
céile. Ar an b'póinte ír go n'éantap fíir
tíuigeann fíuic díleirí ar d'ó cilleós
go cilleós agus ó pláta go pláta fíirí an
uirge m fíac ceann. Má fíuúuigeap an
pláta pláitín táir éir tamail cíteap go
b'fuil clúac tanairde de cupar leagáó ar
an bpláitín. Ir é fúo do tápla. i. do
deatúg an fíuic díleirí an fíuic on fíeapí
ran d'apna cilleós agus do leagáó an
cupar ar an bpláitín. Fíonm dílac é fíir
agus fíir é an éaoi a n'éantap cló
díleiríeac.

Cuir b'páon d'áirgead beó írteac i
móirceap. Cuir cúpla díuipíní d'íadain
leir. Meapí ar a céile le fíiríeac íad.
De fíirí a céile imtígeann an t-áirgead
beó agus an t-íadain ar ceal agus ír fíuap
deapí atá fígea ma n-áit. Conóil nua
atá ann. i. íadain áirgíro beó. Ir ámlaíó
do bí an t-áirgead beó agus an t-íadain
dá dtáiríngt eun a céile gur com-táat
dá céile íad agus fíneapó conóil díob.
Táiríng dílac ír fíeapí leir an áirí
annpé ac leir an áirí do tígeat oíru,
ní móir íad do beir go han-fáir dá céile.
Táirdeapí fíir ar éaoi eile.

Cuir lán fíuúuige de díocarbónáó róda
i fíeapí tírim. Cuir an oíreap eile de
fíeapán tártapac leir. Meapí ar a céile
íad. Ní táiríngtann dáda a fíar ír tá
fíar tírim. Annfíir díleirí beagán uirge
írteac ran fíeapí. Ar n'óil don uirge
oíru tíuigeann fíarí as coíreap go beó.
Táiríng dílac ír fíeapí leir an fíonm
dílac annpé fíeapí ac móir fíarí an dá
conóil tígeat fíac fíar dá céile go
oí fíir leagáó i n-uirge íad. 'Sím é an
éaoi a n'éantap fíuap Serolir.

Nuair do bí cúro de na fíomacánaib ar
fíuap, m.f., nuair d'ógáó an maíneap,
conactap gur tugaó amac tear agus
fíolar. Fíonm dílac ír fíeapí leir an
fíuic díleirí do cupí as fíir on fíeileós
fíalbanac fíeapí. Nuair ceangailteap
fíat de cilleósí fíalbanac dá céile,
beirteap tobap fíalbanac map ann oíru.

Fíuicéap fíiríeap eile on b'fíomacáin leir
an maíneap. Nuair d'ógáó é fíagáó
fíuap b'án i n-a áit agus do bí an fíuap
fíir níor tíuime 'ná do bí an maíneap ar
oíar. Do leir an tear don maíneap díleirí
eicín eile do dtáiríngt eirge fíir agus
níorí fíeapí leir an díleirí fíir tígeat ó
aon áit eile ac on áir. Ir "com-táat"
an fíonm dílac do tápla annpé. i. do
táat díleirí do díleirí eile agus fíneapó
conóil.

Ac tíg le tear, díleirí, fíir, an t-áirí
bun oí cionn leir fíir do déanam fíeapí.
Cuir beagán de na eíortalaib bána d'apab
ann níotráó áirgíro írteac i b'fíuap
fíomacá. Déan cóim an fíuapí do fíoráó
fíon é do déanam fíeapí. Leagáann an
níotráó áirgíro go mbí pé i n-a láet díuibe.
Táigann ceó fíuap ar an b'fíuap. Ar mbéir
táirí don fíonm dílac agus an fíuapí do
beir fíuap, cíteap nac b'fuil ran b'fíuap
ac áirgead míotálac agus dá fíeal áir.
Ir é fúo do tápla annpé. i. go dtí an tear
ar an áirgead fíeapí annpé le díleirí eile
agus gur imtíge an díleirí eile fíir ma ceó.
"Min-deatúgán" a beirteap ar fíonm
dílac den tíort fíir nuair b'fíeapí con-
óil i n-a díleirí.

Óir fúo é gur fíeapí le com-táat no
le min-deatúgán tígeat de fíonm dílac,
ír ion-tígeat uairí fíir fíeapí a b'fuil de
d'apna áiginn fíir fíonm do fíonm ma
dá émeat—(I) Na émeat d'apna nac
fíeapí a min-deatú níor mó cíbe cé ní a
fíeapí leóibé. Ir do-min-deatúgán na
émeat fíir agus ír é ann a beirteap oíru
i. "díleirí," m.f.—íadain, óir, áirgead,
fíuic, róo, potáir, carbón, fíir. (2) Na
émeat d'apna a b'fuil dá fíuic no níor mó
com-táitce dá céile ionntu agus ar fíeapí
a min-deatú i fíuic ír go fíeapí na díleirí
ó n-a céile, m.f.—níotráó áirgíro, car-
bónáó róda, fíuibeac cupar, fíir. "Con-
díleirí" a beirteap oíru fíir.

[Cilleós fíalbanac, a Galvanic cell;
fíeapán fíuibeac, sulphuric acid; fíne,
zinc; cupar, copper; fíeang cupar, a
copper wire; fíuibeac cupar, sulphate
of copper; fíuic díleirí, an electric cur-
rent; cló díleiríeac, electro-type; áir-
gead beó, mercury; íadain, iodine; íadain
áirgíro beó, iodide of mercury; com-
táat, were combined, combination (welding
together); díocarbónáó róda, bicarbonate
of sodium; fíeapán tártapac, tartaric
acid; fíuap Serolir, Seidlitz powder;
tobap fíalbanac, Galvanic battery; fíuap
fíomacá, a test tube; Láet díuibe, a yellow
liquid; ceó fíuap, a ruddy vapour; min-
deatúgán, decomposition, analysis; fíuic;
sulphur; róo, sodium; potáir, potassium,
carbón, carbon: carbónáó róda, carbonate
of sodium.]

(Leapap de reo.)

SEAGÁN P. MAC ENRI.

SLÁINTE.

Ólamuirí an deac fíeapí d'óilí na díleirí
Lán de fíarpa agus a' fíeir go tíom,
San tíorí san clampap san uíuap náirí,
Nó fíor amáiríeac go mbéiríu ann.
Láiríu congnam ar Muirne Mátair,
Map ír i ar fíuic díleirí ír fíeal am,
Ac reo i pláinte a b'fuil fíaláir,
Áirí Mac na n'Spáirí go raib a' cúro
lín.

mÁ díonn tá as ceannac
eapíat atá dá b'fíuapíre
sa stoc, ábair gur sa stoc a
: conaic tá an fíuapíre.

Tae, fíonm, díotáilte, 'Cuile díort ar
fíeapí.

míeal breacnac,
An ceapíó, i n'SAILLÍM.

seán ó neactam,

Lón-ceannairde.

Tae, tobac, díotáilte, fíon nac fíeapí
a fíuap.

SRÁIO TREASNA NA SAILLÍME.

m. Ó hainníde,

Taorídean-oíreapac,

Spáirí tearpa

SAILLÍM.

Cuile fúo ar a fíuapíre.

PARTALÓN P. MAC A' BÁIRO,
SRÁIO TREASNA, SAILLÍM.

Deapígeapí agus díleirí fíeapí oígan
eapíre agus fíuapí.

Cuile fúo ar a fíuapíre.

Tear-míreap, Taorídean-oíreapac, agus
fíuapíreap tígeat.

ROIBÉARO MAC DOINNAILL,
Spáirí díomne, SAILLÍM.

Muicé cém-fíeal:

"plumbur," SAILLÍM.

Ó cloicbheartaigh 7 a comh.

86 SRÁID NA SIOPAÍ, 1 NGAILLIM.

An t-éad ír fearr le h-aghaid eapraíde
iarrann, fíolca, 7 tiorfán tige do ceannacht

— Má tseartheann —
an feoil is fearr

uas 7 a fágail ar a luac, nó má tseartheann
bagún, picíní, muc-feoil nó bhróid ina fearfú
uas, téirig 45

Seán O Gallcobhair,

Foirgnionta Dám Éirinn,

1 ngailim.

Ar a cúro talman féin nó ina cúro fíoból a
beirtear, tóigear 7 neamhuigear 'cuile beir-
tead, mar 7 caora 7 uan dá marbhuigear ré.

Proinriar Mac Conmara

7 a comluet.

Díoltóirí 7 Reacadóirí
Tae, Fíonta 7 Beata.

1 ngailim.

Ní eir le doinne a riad nac bfuil eapraíde
vúteapac go leor annro.

Már mian leat ROTAR
maic a ceannac, nó már
mian leat veir a cup
ar an sgeann atá agat,
téirig 50

S. Mac An báiro,

an ceannós,

1 ngailim.

féad!

Bí cinnte 7 téirig írteac 50
bfeice tú a bfuil de : : :

ÉADAC le h-aghaid an Seimpró

le díol go han-tráor 45

Tomár mac Suibne,

1 ngailim.

T. Díoltóir 7 a Clann Mac,
Luét Díolta Seor.

S. Díoltóir a cup an tead po ar
bun 1750, 7 cuirtear ar éilín na
ngaban bhuie i mbaile áta Cliaí
1784 é. Luét véanta fáinne an
Cladag. Sgeal an fáinne le
fágail i nairce.

Seo é an
C.D.
Comartha.

T. Díoltóir 7 a Clann Mac, 1 Spáirí Liam, 1 ngailim.

Tomár Ó Catáin, Lón-Ceannairde,

SRÁID NA SIOPAÍ,

— 1 ngailim. —

Díad, Tae, 7 Fion ar feadap.

Teac na h-olla

SRÁID NA SIOPAÍ,

1 ngailim.

: Cuirig le véantur na : Cultal ó 50/-
nheireann 7 fadail aigead. 50 ocl 80/-.

Ceannuig éadac ar bit tseartheann uair
45 tíg . . .

Tomár uí Catáil,

1 ngailim,

Áit a bfuige tú luac do cúro aigead.

an halla leigis

Spáirí Seata Liam 7 Spáirí Doimnic,
na Gailime.

Sac leigear ar feadap 7 ar gíone.

Sean Ó faoláin, L.P.S.I., Poiticeire

An Sgeal veirpó

a ríriob

miceál ó máille

("Diarmuid Donn")

naoi ngabao an gíolla dúid

le fágail ó

comluet oideacais na

neireann,

Ar fágail aipir.

Leat éoróin (glan) a luac.

Duine ar bit a tseartheann "An Stoc"
uair, nó ar maic leir fuaspad a cup ann,
rísíobao ré ag an mbairteoir .i.

An t-atair ó ceallaig,

Spáirí Doimnic, a 23,

1 ngailim.

Trío an bpoirta - - 2/6 ra mbliadain.

" " " - - 1/3 ra leibliadain.

Maroir le sac áobair rísíobta a tsear-
ra bpaipéar cuirtear ríeala ag

tomás ó máille,

Coláirte na hloirgoile,

1 ngailim.

AN STOC.

bealtaine, 1919.

**An fili fíorandac agus
fúrra naomta.**

I.

Ír beag cimead ar fognam de bunad an
trean-traozail san a rean-litipeact féin.
Fár náduirca sac litipeact acu, agus dá
briú rim, bíonn meap ar leit ag tuata agus
tígeapna, ag an reanvime ar bpoir na
huairge agus ag an ríapairge ós bíor lút,
láirpí le vócar an traozail amac poime
ar litipeact a vóir féin a mbíonn réala
na haoirge uirí. Nílím dá fámaile leo
supb ionann meap do na ríealta. Ní
hé cuile ríeal bíor i mbéal cuile vime ac
tá ríealta mīr sac tír fán ngrím agus tá
ómór na haoirge dá fágail acu leir na
ciantaib anuap. Cé cum iad? Ír cuma
goir-e rim: tá riad ann agus beir. Beir
cop agus capad dá cup oirí ón am 'na
céile. Ar a fon rim, riad atá ann i gcom-
nuirde agus riad a beap ann go vóirí
spian i ngrímneall nó go vóirí eoirde na
féile go híreann. Nac fáda an léap acu é!
Sead, bairce, mur mbíonn cleite lúbac,
bíonn teanga lútmair ag an áiríbeil.

Bead an raogal rocair dá bpaigtaoi na
rean-ríealta san baint leo: ac ní ham-

laio atá. Bíonn "cuir" ar daoine ag
éirteact agus tagann ponu oirí "fao a
cup leir an amrán"; ac ní mar bí an
ríeal ó cianab bíor ré. Cuirtear leir an
sgead vóiréact agus capar é ar cuile
caoi sup beag nac vóiréann ré ó áitne
leir an áiríbeann. Ír coramail nac
mbíonn ríeal ná fáiríeoir ar fear an áir-
véanta poim an "vapa cuir."

II.

Ceapaim nac bfuil néall ar an vream
aveir sup fíor-beagán atá agaim de
litipeact fá láirí san pur eicín mar é
beir ra rean-traozail. Ír fupar rim a riad ac
ír vócar a cupú ar an té ar fearb leir
a éirí. "Ní éiríbeann daoine," aipra
feiréan, "an pur avóiríe oean liom
sup vóiríe bea leirí." Cairtear vóir fear-
ta coróce go bun na fírinne ar beatac nó
ar caoi eicín. Go veimín, veirtear linn go
raib na reanvime ríomta: agus ní
beag rim. Má éirí riad fíor agus bréag
cuige bfuil cuileam ven bpoir agus ven
mbreig dá cup le reapóir, neim-ní agus
raiméir sac lá éirígeap oiríam?

Ac "bíonn an fírinne féin reapóir cor-
uair"—ag Ceapallán bí fíor rim—agus
dá mbeamuir i gcomnuirde i vóiríeannar
na fírinne bead beal binn 'na port agaim
go minic agus ír ní-séar go mbead fíor
agaim uairí féin sup fearr pur ar bit ná
an t-uairgeap. San troir ná clampar, ír
mór an ní sup fíorí an ríeal a ceapad
nac raib ann aipam agus nac mberí coróce
san vócar san vóiríeal do éiríeoiríe
bél-beo. Ní hé rim amáin, ac tíg le veir
beir ar don ríeal san iad a beir a troir—
má bíonn an poirí ag duine acu go mbi
an té vóir eile fá fuan na marb. Uairí
rim amac, ír minic sup mó do cáil fí-
míirte an ríeal ná cáil an fíir a ceap é.

Mar riad v'fúrra naomta ó bpuac an
loca agaim féin agus do Dante an fili
fíorandac ar an éadail.

III.

Go veimín, ír ní-coramail ríealta a
mbeactad, ní áirígim na ríealta tug cáil
agus cuilí don mbeirte acu. Rinnead sgar-
leannmair ar áirí agus ar máirí an
éiríeannag cuilí go mbuapal iad féin
agus a fírinnear le céile. Vóiríeannar bí
i n-áirí an fíorandag; ac níor coméad
ná cumaom do a céirí eirte ná cumact
na gomead vóir vóir é. Ní baileac bí
éiríeannmair i gcomnuirde ar pur ná
héiríeann le linn naomán beir a teact ar
an raogal i néanac vóir. Da goiríe don
Róm bí na fíorandag agus níorí fearpíe
iad é i fuanmear ná i ríeacán. Bí cion
ag fúrra ar cúir na héaglaire vóir a cúiríe
le áirí agus máirí vóir: tug Dante
spáirí do cúir a daoine agus a fíolca.
V'fág vócar a vóiríe veiríeact oirí
mar a céile ó blac na hóirge anuap.

Ír fáv' an lá ó ríriob veiríeact eile
eicín: "ROFESTAR CAC MBELRE IN-
TAIN BERTHAR IN DOIRI" (Wb. 12d 27).
(i. beirí eolur ar cuile teangairí acu
nuair a cuiríeap i mbpaigveannar iad.)
Bíonn uair ag Simféiríe ar teangairí a
tíre a fogluim agus é fá glar i bpaí ó
baile. An i vóiríeact a cúir fúrra an
ríeal reo vóir? Má 'reao nó 'r nac ead,
ír cinnte go raib Dante ar vóiríe nuair
a cum ré a ríeal féin fá éirí na fíiríeacta
agus ar caoi ná cumad ríeal eile mar é
aipam ó rom.

IV.

Agus anoir cé'n bun ná uiríar bí leir
na ríealta vóir atá com coramail le
céile? Ar tugad léapirí v'fúrra naomta
ar áiríeannmair agus ar iongantap an
traozail eile? Níl fíor goir-e rim. Ír
vócaríe rean-eolur bíor a fáirí ac tá ré
com vóiríe, cuile bíor, lom na fírinne
a noctú agus é ríapad nó a ríapad ón
ameolap agus ón áiríbeil. San Sgríobm
vóiríe tá áit dá bagairíe ó beal vóir ar an
bpeacac san áiríge san leoirí-gníom.
Veiríe pól linn sup tugad é féin i náiríe

i n-áit a b'paca ré p'udai nac b'paca p'uit
duine a leiteirí agus a scuata ré p'udai
nár cuata cluair duine a leiteirí coróce
aríam. Cuip leir seo na neite a facar
d'Éoin Soirgéalairde i n-oileán Pacmor,
agus caitear a aitheactáil [aomáil] go
raib múnlaí maite ag an té ar mian leir
p'oc-élaonta a córs i n'aoime p'impli.
Teasars le p'séal an teasars ir ro-cuirse:
agus cé bi i n'oon p'séal plaetmair a cup ar
p'rait mar éipeannac na haimpise ar a
b'p'uitmair a' tráct!

Ar a fon rin, ní cóir a fámait sup
cumadóirpeact uile go leir atá i b'p'airnéir
fuppa Naomta: tá fíor agus fáit'p'séal
fuaigste p'rae céite. Níor p'pion Séamar
Dearmai, p'asart p'ogluimce bi 'na éanónac
i b'p'earon na f'p'aince iao. Níor p'pion
Déra Naomta fém iao; ac glac ré
p'ocal f'p'í aorta p'iaigluigste a'ubairt sup
ó béal fuppa a cuata ré an t-iongantar.
Ní mar rin a bi an p'séal i gcomnuirde:
ní cuile duine bi com c'p'amae le Déa
ac cuair an p'séal ó duine go duine—mar
cuair léarsur a'adannáin—sup tóis Dancé
lám ór a cionn agus ní b'p'as náir cup
p'earon "p'ao ar an amáin."

Ir ceart a p'ao go raib go leor d'aoime
eile ó am go ham ar p'uo na Éoropa a
"leispeir optu fém" nó cum iongantar
mar an t-iongantar atá cupra i leir fuppa.
Fuaip p'p'earon t'ouir agus Déra p'séalta
mar é ó dá manac. Tá tráct ar p'séalta
Uetm [824], ar p'séalta Anpchar [865],
agus Albeiric [1150] san caint ar t'unoat
ná ar Éoin Miler ná ar t'upcill. Ac ní p'í-
oir ceactar acu a cup i gcomórtar le
hiongantar fuppa, a'adannáin agus b'p'ean-
dair. Sílim sup beas duine nac gceapann
sup iongantar na n-éipeannac atá ag an
n-éadairleac ac go t'ous ré a m'p'eaet
fém optu. Ní nobair a t'ogáil ar an éipean-
nac a'ubairt na céadta bliadan 'na noiaró
ar p'ao:—

"For me your tributary stores combine
Creation's heir, the world, the world is
mine." (tuilleam).

an beirneac.

Ó FLAITHEARTAIS.

Spáio Doimne na Sallime.

Capanna móra, capanna beaga, gléar p'oc-
p'arve, gluaipceam. Ní cuippear moill ar
éinne. Súcán, 49.

p'áinní.

má t'earp'ugéann p'áinní uair p'shíob éugam-pa
7 cuippear éugat leabpán a b'p'uirse t'ú gac eolap
i n-a'otaoib ann. Tairp'earpa ré uair an éaoi le
ar'p'ear 7 aimpir a f'ábáil 7 t'p'oblóio a f'eaicaint.

S. FALLER, 1 n'Sallim.

éadac f'aeóealac ar f'eadar le p'agáil ó
p'roinsias mac d'onnacáda 7 a comh.

: : 1 n'Sallim. : :

Δ cupr olútar i gcomnuirde le d'eaicup
na h'p'earon a cup 'un cinn.

An Teac a b'p'uit cliú air le h'agairó
Tae, f'lonca, biotáite 7 in'p'ead tige.

•Π•Π•

m. b'p'eaetnac,
SRÁIO ÁRO, na Sallime

níl aon t'p'opa in' na c'igí a b'p'uit níor mó
eap'aríoe f'aeóealac le p'agáil ann ná ag

A. MOON, TEORANTA,

Δ díolap cultaí fear, hataí ban 7 gac aon t'p'op
éadac f'aeóealac le p'agáil ann ná ag

FOIRGIONTA EGLINTON, 1 n'Sallim.

an sean-teac.

Δ cuippear ar bun i 1864.

Tae, Caife, f'lonca, Uirge Deata,
ar f'eadar

Ó LEANACÁIN,
an cearnós, : 1 n'Sallim.

Cúinne An tSeanópa.

Seanópa boet liac mé a b'íod a' cumad
p'ann i t'úir m' óige. Tá p'um na p'annca rin
a cup i gcló ran g'eúinne reo ó mí go mí.
Ná t'ogtar optu m'p'uit f'uit p'ao ceólmair,
mar bi ré an-d'eaicup t'om-pa an t-am úo
p'annca ar bit a cumad. An t-am úo ní
p'ab aon m'ear ar f'p'irdeact ná ar an n'f'aeó-
ilg p'ap'ar, agus nuair a f'p'linn p'ann a
p'saiearó imears na n'aoime ceap'aró go
m'ar mo céill a b'íor. Ir iomda duine d'ar
b'p'irde m'p'ra a ceap'ar an p'uo céadna
nuair a c'íorpear p'ao na b'earp'arí reo. Ac
bi p'at amáin agam leir reo a d'eanam—le
go p'p'earp'aró ré Connactaig óga cum
p'udai ir mó agus ir ceólmair a p'shíob
úinn. Tá go leor p'irde ós i gConnacta
i n'gan-p'ior úinn, a b'p'uit p'séal agus p'ait-
c'ior optu a n'p'eaicup a cup or comair na
n'aoime. Ní t'asann aon p'uo maie ar
p'sannp'aró. Níor cailt fear an m'p'irig
aríam é. T'opaisir i n-ann Dé. Bíonn gac
t'opac lag, tá'r agair. Tá ré tar am ag
muntir Connacta bogad p'uar, agus anoir
nuair atá AN STOC acu le cuiríu leó níl
aon leirp'séal acu.

Ná b'íod p'uit ag muntir an cúinne reo
le p'uo móra uaim-re. Má bíonn, b'íod
t'ol amúda m'p'ir optu—ó f'eanópa a b'p'uit
cor leir ran uair éana fém, agus atá
i g'eúinne a p'áirp'ín ó mairm go p'aróem
(ac an p'ao atá ré dá b'p'eaetó ro d'ib-re)
agus nár p'ogluim le p'shíob ná léigead na
f'aeóilge go t'úí acap gearr ó fom. Ná
b'íod p'uit agair le p'iaalaca p'irdeacta
ná a leiríoi. Leir an b'p'irp'ine a' p'ao níl
'p'ior agam céaró a b'amear d'íob. Na
p'ann a b'ear annp'eo t'áimgeadap éugam
san aon c'oinne leó mar f'iolta gaoite
nuair a cumad iao. Ac p'ib-re, a p'iró óga
atá ag t'opaisir ir c'oir d'ib leanaet do bealac
na mbáir i n-allóio. Dá mbéinn ós ap'ir
d'eanp'ainn é. Bi p'ior a gceirp'oe acu-ran—
nór p'aró cloide a t'ogp'aró teac d'ear
g'leóite san bun-cléite ip'eaet ná b'p'ir-
cléite amac ann. Δ p'ompla-ran ir c'oir
d'ib-re a leanaet agus geódfa p'ib p'goc
agus áilleact na hoirpe. Níl aon b'p'ar-
p'eaet ar an áilleact, agus cébi cá b'p'uit
ri c'íorpear na p'iaigste 'na timceall.
I gceao d'ib-re reo d'ib iarp'eaetá an tSean-
opa —

SRÁINNE MAOL.

Aréir a' maetnam 'mo leabairó b'íor,
Ar eactp'aró gairg'íoeac i n'p'irp'inn bi,
Ar ép'odact p'leaiga, ar d'ánaet laoc—
'S ar im'eaetá banamla Spáinne Maol.

Fá réim ar f'airge, m'p'ra a g'niom,
Du m'ear a coirp'eim i p'ubal 'g'niob;
Dá teóca an cat 'ran m'beap'nam d'agair
Níor m'eat a m'p'neac ar Spáinne Maol.

Ir iomda p'oc'pac ran iarp'ear atá
Bi 'na c'airp'eán b'p'eaig a'ubinn, tráct—
'Na t'eaip'ail manais, nó 'na d'ún ag f'aoat,
'S iao i p'ailb ag Spáinne Maol.

Tiar i n-íorp'ar le t'aoib d'ún ac'
I n'gaoirp'ar c'airp'eán do c'airp'ar lá,
Na ballaí leagta d'ém p'cuaim na p'aró
De p'ar na gceap'aríoe ré Spáinne Maol.

Ar Cnoc a' d'ún' le cuan d'ún d'ann
I m'ear na p'iaigste anoir p'á fuan—
Ar t'airp'ail ri le t'p'ead na laoc
'S a clairp'eam p'aróirp' ag Spáinne Maol.

Máetnuigear p'or ar t'eaet an lae
Go b'p'eaicam p'at ar Clainne f'aeóeal,
Fá b'p'at na p'aróirp' ó t'aoib go t'aoib,
A' t'p'earp'aint Sall mar Spáinne Maol.

Δ ainnir glé!

Δ ainnir glé na p'ul n'oonn,
Do t'p'om-g'p'uas mar ór!
An m'p'oe leat mo ép'oríoe lom
San blar aríam do p'ois?

Δ b'é an ép'oríoe t'p'om!

San t'p'uas orna mo gléir;
Dá méao mo cuipre, san p'onn,
Ir mó d'ubair 'r do d'p'ro!

Do gac le mo cluair mar lon—
Canar ar ép'aróib d'inn-céol,
Sneacta ní gile ná do éneac,
Do béal mar f'uit a p'eorí.

San t'p'uas mé go f'uar d'uarpe,
Mo ép'oríoe t'p'om san blac,
Mo mairp' mé am ná uair
Cuippear d'oc'ar i n'glóirp' mna!

SEANÓIR.

Du ceart do gac f'aeóilgeoir i m'baile

Áta Cliaet san aon arán do ceannac

ac

ARÁN

ui

Cinnéioe

an t-ARÁN IS FEARR DÁ N'DEANTAR.

124 go t'úí 131 SRÁIO p'árnell

agus

b'acús naomh p'á'orais,

baile áta cliaet.

Súcán—3141.

An Teac ina labap'ar f'aeóilge.

S. Ó FÁTAIG 7 A COMH,
TEORANTA,

—Díolc'oirp' 7 Reac'oirp'—

Tae, f'lonca 7 Uirge Deata,

FOIRGIONTA CEANNAIGEACTA,
na Sallime.

Tá cultaí 7 c'otai móra nac

: b'p'uit p'aró i na g'eúinne ag :

Antoine Ó Riain

SRÁIO na siopai,

:: 1 n'Sallim. ::

An "Lucánia."

már maie leat ro'ar maie a p'anneao i
: n'p'irp'inn p'shíob éug

DOMNALL UA BUACALLA, i muig nuadac

teac d'oirdeacta. mna uí d'acáin,

Cearnós p'árnell, baile áta cliaet.

An biad 7 an t'eoac ir fearr 7 iao rin p'airp'ing 7 le
p'agáil ar a luac.

Tá cuile p'oc'amaí pa t'eaet reo.

An Sút.

Bi Seactmáin na Cárta tair.

I put na seactmáine rin, táinig rígeala go leictir móir uí Dómnail i gConamara. D'airtead na rígeala iad. Dubhad go raib éirge-Amac ar riubal i mBaile Áta Cliat, agus gur cuipead poblact ar bun agus go mbar é pádrais Mac Piarais an céad uactarán a bi ar an bpoblact. Bi aithe maic ag muintir a' leictir móir ar an bPiarasac 7 bi átar móir oíctu. Ac bi aon teac amháin na leictir móir nac raib móirán átar ann. Daintreac a bi ina comhairle pa teac rin le na h-ingin—flaithearta a bi ar a fear. Cuala riad na rígeala móra rin agus táinig imirde oíctu. Bi aithe maic acu-ran ar an bPiarasac, mar bur é an Piarasac a fuair an porta deas do pádrais a' múnad na Saedilge i mBaile Áta Cliat. Agus bi pádrais i mBaile Áta Cliat, agus ar nód, bi ré pa tpoio. An leictir deirneannac fuair riad uair, dubairt ré mnti gur deapnad oirgeac in na h-Ógláig de, agus bi ríméad air, mar dubairt ré go mbar é aic na bflaithearta i gcomhairle deit i oíctu an comhairle. Agus annsin bi an comhairle ar riubal, agus bi pádrais i gcontubairt, agus níorb iongnad nac raib átar móir ar an mbaintreig.

Annin táinig rígeala go ndeactar ar na héirneannais agus gur eir ar an éirge Amac. Lá na bára fuair an máigirtear rígeala ag an bPiarasac an pádrais agus bi pa bPiarasac gur caitead an Piarasac agus beirt eile agus gur cuipead a lán i bPiarasac. Bi brón i Ror na gCaorac agus i leictir móir an lá táinig na rígeala rin—brón gur eir ar an éirge-Amac agus brón nac oíctu an Piarasac go Ror na gCaorac arir go bpat.

An oíctu céadna ag a deit a clog cuaird baintreac an flaithearta agus a h-ingean Dúigro ar a ngláim leir an bPiarasac a pád. Bi riad brónac agus imirdeac go leor. Bi an tpeas rúin-diamar riadte acu nuair cuala riad an gút taob muig mar beas ré ag an ngeata. Stop riad an Piarasac agus gur riad cuair le héirteact oíctu réim. Gút pádrais a bi ann. D'éirte riad arir. Sead, an t-amhán céadna adubairt ré agus é réim agus Seán, a deapbátair, a' tigeact irteac pa teac an oíctu deirneannac bi riad pa mbaile. Cé'n pát náir rígeala ré go raib ré a' tigeact a baile agus geobad riad cáir óna gcomhairle an iapact le dul amac ag an Teac Dóigte ina comne. Bi an gút a' tigeact ní ba goipe. An raib ré pan éirge-Amac, agus má bi cén éad ar éaluis ré ó na Sapanais? Bi an gút a' tigeact ní ba goipe pór agus ag éirge ní ba lárope. Deas ré pteacta leir an bfuact agus leir an oíctu, agus ní raib ac oíctu-teime oíctu. Ac éirte, beir ré pa teac i gceinn nóiméir. Dipeac ar an nóiméir rin, forglaisead an oíctu agus lionad an teac le gút pádrais agus le focta an amhán. Sean-amhán a b'eas é o'foglaim ré ón a mátair pad' ó a coir na teimead, agus bad é gút na nSaedil agus fuac na Sapanac a bi ann.

Ac cá bfuil ré réim? D'éirte an mátair agus an ingean le fáilte a cur poime, ac ar an bpoinnte dúmead an oíctu de pteir agus ptop an gút. Ní raib donume rígeala pa teac ac an deit ban. Dipeac-nuig riad ar a céile. Coirte riad iad réim. Níorb labair doime acu go ceann tamail. Annin labair Dúigro.

"Ó, a mátair," ar ri, "factar dom o nórlais anuas go raib riad éigin a' tigeact. Tá pádrais i gcontubairt móir éigin."

"Téig ar do gláim," ar an mátair, "agus oíctu-ran na pa ar riad rin páirteac do Dia an Uile-Cumacta go rabáile Sé agus a mátair deannuigte mo mac muirneac ar anacain na bliadna."

Cuair an deit ban ar a ngláim arir, agus cuair ceol a bPiarasac fuar in na flaitir a' deanam imirde ar Dia an fear ós ar a' leictir móir a bi i gcontubairt a marbta a pádail.

An oíctu céadna bi pádrais ina luide ar leabair éruair an pPiarasac i mBaile Áta Cliat. Bi ré annsin ón ré a clog, ac ní raib ré i nion corlata. Bi na rmaointe a' tigeact ró-éirge cuige. Ditear le triail a deit air lán n-a báineac, agus ba doca go oíctu-ran deit báir air. Níorb mirde leir rin. Tpoio ré go oíctu a n-ágar na Sapanac. Ba dual rinriar do rin a deanam, mar ir iomda flaithearta a' oíctu rin poime a cuir i bPiarasac an air a' tpoio ar rin na héirneann. Ac éinn oíctu pa tpoio deirneannais rin Baile Áta Cliat, agus bi seirneannsin i bPiarasac. Ir beas tpuas a beas ag an námair do. Ar maidin an lae rin, caitead an Piarasac agus deit eile. Conaic ré an lá poime iad tair eir a ndeacta Ní raib riad brónac. Silpea oíctu go mbar iad a buair pa tpoio. Cuir ré ceirte oíctu, agus ir é an pteacta a fuair ré: "Támuir doirte 'un ar seirte leir an maioneac an amáirteac." Agus caitead iad leir an maioneac. Ar nód, beas an rígeal céadna aige réim lá na báineac. Ba cuma rin ó bi an Piarasac báirte ní beas an rígeal céadna acu arir i mBaile Áta Cliat. Sé an céad aic ar capad an Piarasac leir i Ror na gCaorac a' cur na n-Óglac ar bun. Ir iomda uair ó foim a capad leir é, ac anoir.

Annin tpois ré a' rmaimead ar leictir móir agus ar na comhairle, agus—ar Sean-Maolín—an tpean-poillig. Nuair a bi ré ós ir iomda rígeal a cuala ré ar Sean-Maolín agus ar na naom a bi ann pad ó, agus b' aoidinn leir a deit curta i gceirte na naom. Ac anoir, ar nód, cuirtear i n-aol é i bpat ón a muintir. Agus a muintir . . . a máirín agus Dúigro, a deirbriar.

Ac rin é a deit a clog a' buairead. Tá riad a' riad an Piarasac páirteir anoir mar deirteir cuile oíctu é le pte bliadain agus tá riad ag rmaimead ar pádrais, ar réim. Ac ní ré féadpa na rmaointe rin a fearam; bPiarasac a gól air má leanann ré dóib. D'éirteir go mbeas ré i nion é a fearam na n-abuigead ré amhán. Tpois-eann ré ar an gceann aduisead ré réim agus Seán, a deapbátair, agus iad a' tigeact an bótair a baile pa leictir móir in na h-oíctu-eannac padó.

Lá na bára cuair Dúigro don Póirneir ag an máigirtear a' riapaise a' raib aon rígeal paol pádrais ar an bPiarasac, mar bi ri lán-einnce go gceirtead ri riad éigin an lá rin paol tair eir an riad a tair an oíctu poime rin. Ní raib aon rígeal ac gur rígealaed paol tair eir i mBaile Áta Cliat. Ní raib ann pádrais ar an bPiarasac 'cor ar bit. Bi ré riad pór mur marbuisgead pan éirge-Amac é. Cuair ri abailte agus dubairt ri le n-a mátair nac raib aon rígeal aic paol pádrais.

"Ir fearr gan aon rígeal na oíctu-rígeal," ar an mátair.

Bi an oíctu a' cuirim nuair táinig buacail irteac ar Ror na gCaorac agus teactair-eact tinnreac aige. D'forghail Dúigro an teactair-eact gan labairt. Bi pór aic go maic go raib rígeal éigin paol pádrais mnti. Ó Seán do b'eas i agus i mBaile Áta Cliat bi ré. Cuair ré ar an deit deirde go baile Áta Cliat le tuairis a' fágail ar pádrais. Léig Dúigro amac na focta ro:

"Doirad pádrais cun an báir moir, ac nafrigead rin go pPiarasac i put a rígeal. Tá ré go maic. Seán."

Annin tpois ri a' caomead.

"Stop do caomeacán," ar an mátair, "ir rímeacac ba córa duit a deit. Tá átar oim gur tpoio mac liom ar rin a tpe, agus go bfuil mac liom a' fulaim anoir ar a rin. Maipre clú agus cáil pádrais i gConamara, agus tpoia cur den glóir agus den onóir na deirbriar agus na deapbátair. agus na baile oíctu, leictir móir uí Dómnail, agus go móir-móir don mátair a pus agus a tóis é."

"Glascú."

mac Dúigro ní féadta.

Bi baile an Ceatpáman oíctu tair n-a céile an lá táinig rígeala ar an nuairdeact go raib mac Dúigro ní féadta gabta agus gur cuipead i bPiarasac é.

"Acá ré i ngeim pá deirtead," ar an Suibneac an tige oíctu. Bi a pór agam go gcuirte fá glar é, cuma cá raib a leigse leir," ar seirnean.

"Cé reo?" ar an Tam Ó Pátair, a bi ag ól leat-glóme ag an gceannac.

"Mac Dúigro ní féadta," ar an Suibneac.

"Ar rin Dúigro!" ar an Tam. "Céad a rinne ré ar bealac; nó ar buail ré dume ar bit?"

"Póiti a mionnuig gur mol ré do muintir Conamara éirge amac agus cuile Sapanac capai leo a marbú—gur dubairt ré go raib Sapanac lobta agus a' cuirim ó céile agus go mbu ceart do Claimne Saedil a deit pá réir nuair tpoia an rígeala; gan aon fáilte a deanam agus go mbeas éirte pór ag Cáit Ní Dúigro."

"Muir mo cuac é! agus náir laza Dia mac átar, gan tairte ar a mátair," ar an Tam, "go bfeice mé an lá a mbéir doígead ir lorgad ir deapbáir ó Londoin go Liverpool. Go neartaise Dia leir agus go oíctu Sé oíctu ir mirneac do réim ir do cuile deag-Saedil eile a deirtear pá na rabair dóib é."

"Da gceirtead an Sárreim a mionnuig air tú na pád rin, a Tam," ar an Suibneac, "ní beas mac Dúigro i bpat gan comhairle."

"Páirteir, nac gceirtead," ar an Tam, "agus páirteir nac bfuil ré i bPiarasac iapairt ri rin dom (ag dúnao a duim agus ag buailte afean-iapairt ar an gceannac), cuirim-ré ó rPiarasac é go ceann tamail, o'feirtead ré réim, cuirim-ré rin!"

Ar a deit don rígeal rígeirte ar fuo an baile táinig na comhairle cuig Dúigro a' deanam tpuaise léiti agus a' tabairt mirneig ri; a' riad nac n-aieoac ri go mbeas ré pa mbaile arir cuirte agus cébi cé'n congham o'feirteadri réim a tabairt ri, go oíctu-ran ri é go leigse abailte é.

Sab Dúigro a mile buirdeac leo, ac adubairt nac raib brón na bPiarasac oíctu uirte paol, go mb'fearr léiti amhán é na deit ar bPiarasac an ríge; nac ndeapna ri aon iongantac de, go raib rean-cleactad aic ar an obair rin, mar bi a pór acu réim: nuair cuipead ó teac agus ápur muintir a baile réim padó, gur tigead ir gur oíctu-ran a gólta ir a cáirte ir gur cuipead le pán agus reactar an tpoia iad. "Ac acá Dia ag bPiarasac oíctu," ar irte, "agus tpoia an lá go póiti agus ir beas a deap le riad ag Sapanais ná ag a rPiarasac pa tair reo."

"Tabair dom do lám, a Dúigro," ar an rean-deapri Ó Pátair, "riolpad na laoc ir na mban ab ríntaise na raib ariam i ngeim, mar bfuil ríam in do leirteir," ar seirnean, "ní fearact rígeacán a bPiarasac a' gól ir ag eascaim ó Luan go céile. Féadta reo, a buacail," ar seirnean, le rígea buacail a bi cuim, "bíorb dur ríeain agus dur gcláirini réir marom De Luam reo cuim: ní beir ré le riad aige nuair filltear ré nac mbéir moir de teim poime a oíctu-ran fuact agus fuar-rin an pPiarasac ar a enámaí."

Bi lá den tpoia agus bu beas an trum cuirtead-Dúigro ní féadta i bPiarasac nó i bPionór. Si conaic an na rígeal má conaic dume ar bit ariam é. Conaic ri baile an Ceatpáman oíctu ar na baile-teacai bu teolairde agus bu teagairte na raib i gConamara. Bi leir-céad muirigín ann le linn a hóige. Bi gnaoideamlaet ir gnaoideamlaet ann. Bi riampa ir rPionór ann. Bi rin agus seim ir deoc le h-ágar fear bealac ir bótair ann. Agus annsin táinig lá—lá a pteactad ir a deallpóac na riad oíctu agus conaic ri póitiote agus oíctu agus báilte agus ríam agus níorb fágad aon teac den méir rin tigead ina fearam cé ir moirte de teac a h-atar réim. Conaic ri tpoio ir bPiarasac an lá

rim. Conaice pi malai gearra a gur cnead-
taca ag deanamh bpaom. Conaice pi rean-
mna nár éirigh ó'n seilúro leir na blianta
poime rim caithe ar taobh an bóta. Conaice
pi rean-fir agur iad éo croma cneapluighe
leir an doir ip go raib a rmi' beagnac ar
a nglúnaí, mar a seáona. Cuala pi páirí
a' sol ip a' caoinead iad i ngeim rgiorta
a máear agur a rúili a' dul amac ear a
seann' le teann uatbair ip rgararta.
Sead, agur conaice pi puo ip meara padaric
a goill go mór uirí ip nár fás a cuimne
ó poim agur nac bpaíra an dá lá ip beo i;
conaice pi bean ma luige-reoil agur ar an
bpuinnce ip táimic a naordeanán ar an
raoíal sup réaluig an cneacúr i péim ar
ait na mbonn!

Cé tógad ar bpuo ni feata an lá úo
go dtug pi a mallact—mallact na rlan ip
na n-eaplan—oo na tiopánais; ip do'n
cip a congnaig leo, le baile an ceatnaman
o'tola a bánú agur an muintip a bi ann a
cup le fuact ip fán an traogail? Nioir
fás cuimne an lae úo i uairí fin amac agur
nuair a o'irig pi ar a glúini an oirde
rim—an oirde ar racaó a mac pa bpaíra;
o' opail pi a paíraip oo dia ip oo muipe:
a' tabairt buideacair ooip go raib mac
aici a raib an rpaíra ip an cpoirde ann le
truple a baime ar luac an an-oligro.

(ar leanamaimc).

pádraic ó domhalláin.

piapir mac Canna.

Tá éipe fá bpuo,

'S ar n-óig, ip aici atá an fáe,
Mar éail pi an mac cpoia
A feapad oi ip fac gábad;
Sé cpoirdear mar leomán
San eagla, claidraideac ná ríac
le tú a fáora, a Róipin.
Ó dian-rmaet cuirpeac na nglúil.

Ó, nac bpuoac an ríeal uuit, a éipe,
Do mac beir ar lár,
A bead i seomurde fá péir
San mbeapnam baogail, reapaí san ríac
'S fac faeidear ar puo éipeann.
Ce'n t-iongnad an cpoirde ma lár
A beir le bpuo a' pléaríad
I noiair an gairíroig a o' fuatuis an bap.

A piapir mhe Canna,
Mo cneac tú fuatuisge ag an mbap,
Da tú an lae calma
Fao mairip, nac loircear don am
A bfeircear pé an claidream
Do eapnam ar pon lre fáil,
I n-áirí tiopánais bpaíraig
Na mallact ó sapana anáil.

Do mairíneac go n-óig,
Odon, a piapir, tá tú,
A' ríeal na noeip go bpuoac
Tá éipe le cumair.
Ac le congnaí mhe Dé
Tá eanam glégeal san loet ná fuigeall
Ar deap láim an don-mhe
I seomluadar na n-aingeal rna naom.

I gearraip fá rplionturdeact
Ar pon oo típe, read fuairip bap
San farsad ná oirdean
Faoi anóg ocap ip eall.
An tiopánac mi-cpoirdeamail
Do bi mar éionn-trioeap le oo bap
Mallact na naom oo
'Sa ríagla ná raib i bpaíra ann.

máilleac coisfáirrege.

Tá fac don traogail leabair a bamear le
néipinn, pé cu 'ra bpaíra, i n-ár nfaeíle
péim, nó i nfaeíle na naibán le ríagail
ó

máire ní raíallais,

87, Spáirí uac. na Dpíreóige,

at cliat.

Bionn páirí, tobac, piopai, agur eaprai
deapa eile le ríagail uairí com mar.

Amraim muipe seola.

Seo é an leabair ip feapir a táimig ar
Connaeta le rava. Tá ceirpe ríor de am-
páim éliúteamala ann, focal ar focal
agur nóta ar nóta mar éan na rean-
amraimíre iad. Ar n-óig, tá faol gairí
roir cuio de na hamraim agur roir na
puinn rpaíra. Ac ní loet ar an leabair é
rim. Duime ar bit a cuirpear poime rean-
amraim a cup ríor go beact epuinn ip gearr
go bfuige pé amac go bfuil na hamraim
meapíra rí na céile, go bfuil ríad rpaí-
luighe annreo i annró agur nac féirip go
mimic amraim a deala ó amraim eile. Sé
puo a pinne bean An Doctúra mhe Coir-
tealda na n-amraim-roir focail agur puinn
—a cup ríor rípeac mar euala pi iad.
Mar rim de tá agaim annreo leabair
uigdaríac ar ceol Cúige Connaet. Tá
ríor agaim anoir cé na hamraim agur
ce'n ríor ceoil a bi ag ár rínnip i rCon-
naeta. Tá go leor pon atá dá seanao
i rConnaeta ríor nac bfuil ann, ac ní
féirip a seanao nac bfuil a cion péim
deanta ag an mnaoi uapail a cup ríleat
leir an méirí fin a cup le céile agur a
tabairt don traogail ríolac. Seact ip pé
rígne atá ar an leabair agur tá ríal agaim
go n-éanfa na Coláirí faeíle agur
na mairíre ríleat úpáir de leir an
rean-ceol oo cup ar a leap arí.
iD maine.

amraim muipe seola:—

London: The Irish Folk Song Society,
20 Hanover Square, W.

at Cliat: Cló na rComneall, 44
Spáirí Dawson.

AN STOC.

Seo i an doimad uimip deas den STOC.
Ní opaimne atá a loet nár cuirpear amac i
n-áirí na miora é. Ip iomda rim puo a
bi dár seors nac féirip linn labairt opéu
go ríol, ac "cuirpear ríleiginn leat-
focal."

Ip mar linn a beir i n-óon a ráo go-bfuil
An STOC ag uil ar áirí go ríeal. Mar
rim péim, ní pé dá ríol mar bu éoirí oo, go
mór-mór i meapí faeidear Connaet.

Leir an bpaíreap ip faeíleat dár cuir-
eao i seol ríor i néipinn a leatnú agur a
duanú cuirpeamur coir i n-áirí go
ceann bliadna oo éan duime a
seobas síntiús bliadna (i. 2s. 6d.)
ó oetar, nó a tiubras seallamaint
uimip oet seoirpeanna a ríol fac
mí.

A cáirde, cuiríro leir an bpaíreap reo.
Má bionn duime ag ceannac eapraí atá
dá bfuagairt ann, beirpear pé le luac a
noiríla sup ra STOC a conaice pé an fuag-
rao.

SIOLTA AR FEADHAS,

Agur fac a rpaíreapann ón bfeiríeapra
le ríagail ó
mac oígar,
i mbarr an calta, i nglúilim.

Da i éipe an céad cip a coirígear don
cpoirde naomta. Go ríeal reo, ní raib don
píctiúr den cpoirde naomta a pinneao
i néipinn. Anoir tá agaim píctiúr
aluinn den cpoirde naomta a pinneao
i néipinn, 220ro. x 150ro. Dán don cpoirde
naomta faoi. Dán é reo a ríleat
píorínac boet rap éir an r-áiríeann
éiríeact oo taob amuis de bpaíra
Richmond an 28ao lá de bealtaine, 1916.
A luac, 1s. 6d éirí an bpoirca.

lagú mar ip gnáac oo luac ríopai.

ó raolám i a mac,

17 uactar cé. uphman,

baile áta cliat.

Tír na n-óig.

roinn na bpaíraí.

Tá luac an páiríreap reo fá péirí duair-
eanna a tabairt oo na páirí ríleat ip
feapir a ríleat rpaíra faeíleat ar
leir ar bit a ríleat ríad.

An céad duais—luac conaice de
leabair faeíleat.

An dara duais—luac leat-cona-
nac de leabair faeíleat.

Ní mór na leiríeacá nó na haíreí a beir
ip ríleat pon an 23ao lá de bealtaine.

comgeallaca:

1. Caíre coupon an stuic a beir le
fac don airte nó leirí.

2. Caíre deapraí a beir agaim ón
mairíreap sup páiríreap ríleat a ríleat an
airte agur sup ríleat an páiríreap i san
cabaíra.

3. Ní mór don mairíreap anoir an páiríreap
agur an ríleat a bfuil pé ra ríleat ann a cup
ríor.

4. Ip móirde an ríleat a cuirpear i
n-airte ar bit san ríleat láim an mairíreap
a beir uirí.

luac buairíreap duaiseanna.

An céad duais: mairíreap ó Céirde,
Sgoil an Spíreil.

An dara duais: mairíreap ní lupáim,
Sgoil eanac mearom.

Ip ríleat linn a laigeat airte atá ag teact
ipreac. Iapramur ar na mairíreap ríleat
cabaíra linn leir na páiríreap a cup ag ríleat
Raca pé i ríleat ríleat péim agur oo cup
na faeíleat.

Bi áirí opaim ponnt airte bpaíra
ríleat ó Sgoil Gleann' ic mairíreap. an
Tá ríleat agaim nac mbeirí don ríleat-míreac
opéu ar a uet nár buairí ríad duair don
céad iapreac. Tá ríleat agaim sup gearr
go mbi leiríeacá agaim fac mí ó eile
ríleat i rComnamara.

duaiseanna eile.

Tiubramur luac conaice de leabair
faeíleat fac mí mar duair don té a cuir-
peap eugaim an éuapreac ip feapir de
rean-paíra páiríreap, paíra beaga, ríleat,
comairíeanna nó ríleat gearra, ríleat-
mara.

Bíro a leiríro rim ar láim agaim an
céad lá dá fac mí

Fuairíeap eúpla cuapreac an mí reo
ac níor b'fíu duair don céann acu ac cuir-
peamur i seol na ríopai ip feapir oo péir-
a céile agur tiubramur duair nuair beap
pi tuille.

tabair an tás don mairíreap

a bfuil fuagrad acu sa

: : : : : STOC. : : : : :

fuat.

ip fuat liom teac mór san cáiríreap,
ip fuat liom cláiríreap san téad,
ip fuat liom bean ós san náirí,
ip fuat liom gáirí san éiríeact (i. san don
uigdarí).

ip fuat liom cáiríreap a beir ar móim,
ip fuat liom ríleat a beir a' rpaíra,
ip fuat liom bean dona ar bpuo iapreac,
ip fuat liom ríleat a beir ar ríleat.

COUPON.

An STOC,

bealtaine 1919.

An maic leat CLÓDÓIREACHT maic
ar aipsead coméiríom?

Tu linn nua ar bit in áil leat a
cuir i gcló go veap taitneamhac.
Cuirfeamúro i gcló duit billi, tuair-
irgi, leabhráin, liopraí, etc.

An 'Galway Express'

Liam O Corraoin 7 a mac,

Fuinteoirí 7 Lón-Ceannairde,

SRÁID DOMINIC na Gailithe.

Ó heipeamhóin.

Capannal 7 Gluaiseadán 7 Gléar roghaíde.
SRÁID EYRE na Gailithe.

Séamur Ó Béacáin

Ceannuirde Suail 7 Iomcuiróir.

SRÁID MEADONAC, na Gailithe.

Tá an tae in fearr i gConnacra 7 go leor neití
eile atá riachtanac le fágáil i dtí.

monica níc Donncaída,
SRÁID ARD na Gailithe.

A fágáilgeoir! An nair a veip-re fósna do
cuir in aon páipear, tabair do'n

CORK ADVERTISING AGENCY, É

Déanfaró pé áire doir-pe;

Déanfaró pé tairbte dóm-ra.

seán Ó cull, fágáiltaí,

95a Spáirí Pádrais 7 gCorcais.

T. O FLANNAGAIN & Chlann Mhae.

Sac uile fórt faghnaídeacra

agus innealltóirídeacra. . .

DÍOLTOIRÍ ROGAR. Cuirtear veip
ar rogaí 7 ar gunnaí.

SRÁID NA gCEANNUIRDE, i nGailithe.

TÁILLÍRACHT.

BÁITÉAR O CUANACÁIN

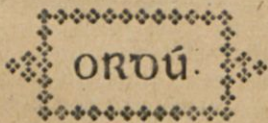
Táillíir 7 Tuigheadóirí iol-rsol,

44, SRÁID CILLE DARA,

baile áta cliat.

Labairtear fágáilge annreo.

AN STOC.

Don

ATAIR Ó CEALLAIG,

Spáirí Dominic,

na Gailithe.

A Capa,

Cuir eugam

oóipeanna

den STOC sac mí 50 ceann.

Ainm

Seolaí

Muinnitirí uí Annpacáin

384 bótar CIORCALDA Ó TUAR,
baile áta cliat.

A Swordsman of the Brigade - 3/9

Irish Herolnes - - - 7d.

(Tá na leabhair ro paorí éirí an bpoir.)

Ir é míceál O hAnnpacáin do marbúigeat le
linn an Cairg 1916, do reiríob iad.

Sac cineál leabhair bainnear le éirínn
le fágáil annro.

Clo-Dibreacha Dun Dealgan.

AISTÍ TOMÁIS DÁIBIS.

Maitle le nótaí 7 a lán nar cuipead i
gló go dtí reo. Dáiti Ó Donncaída nac,
maipeann, a cuir in-easgar; 480 leatanaig
4/- glan, éirí an bpoirca, 4/5.

An máttair 7 fágáilge eile a fspriob an
piarsac; 100 leatanaig; 2/6 glan,
éirí an bpoirca, 2/10

PURSAODÓIR PÁDRAIS: Ailicneact ar
an Meadon-aor; 5/- glan a luac; éirí an
bpoirca 5/4.

A STUDY IN STARLIGHT and other
Poems. The collected poems of Randal
McDonnell, 140 pp., gilt top, 4/6 glan,
éirí an bpoirca, 4/9.

Clódoirídeact fágáilge, Ueapla, Ticeat,
Suatantair, etc.

Tomár bpeactnac,
lón-ceannairde.

an ceannós, i nGailithe.

Deirí fáilte i gcomhairle poim fágáilgeoirí
as

TIG DOIRDEACHTA UÍ ÉATÁIN,
an ceannós : : i nGailithe.

Tá sac cineál peola le fágáil
ar feabhar ó

míceál mae coisdeatda, i nGailithe.

TRUSSÁIN TIGE.

Sac aon éineál. De véantúpaib na h-éiríann,
vá noíol as

63 Spáirí an Capall Dúirde, i gCorcais
ir le seadán mae eóimín an riopa.

ua fátáig 7 a mae, lón-ceannairde

Spáirí Dominic na Gailithe.

Diaó ar feabhar ar luac coméiríom.

Teac DOIRDEACHTA 32 plás
fáiríneir,
an pléimionnaig, áta cliat.

Árur fágáilgeac do fágáilgeac

Tá 59,081 Siopaí i n-éirínn
le véantúpaib fálta a díol.
Ní díolamúro-ne ac

earraíde rinnead
— i néirínn.

O Glaráin 7 a cóm,
11 Spáirí Ueactarac Uí Conaill,
i mBaile áta cliat.

Oirdeactar.

COLÁISTE NA hIOLSGOILE,
i nGailithe.

Craob de iol-rsól na héiríann.

Árro-ordeactar le fágáil mnti ar na h-
vántaib roir ceangaduib, ealaídam, tráct
7 ceannaisgeact, ealaídam an leigir, reit-
deact, 7 innealltóirídeact.

Téarmaí faghna ar leit
fa comair oirí rsóile
le sac uile uiguar a fágáil fspriobtar as
an meadonairde.

má tá fágáilge agad, labair i; muna bfuil
céirí 50

COLÁISTE CONNACT.

i OTUAR míc céiríe nó sa spribeal

Toza na fágáilge, muinteactar ar feabhar
agus muinteoirí nac bfuil páirí na
scionn.

An céad téarma—On 30ad lá de
míteam 50 dtí an 26ad de Veipead
Samraí.

An dara téarma—On 28ad lá de
Veipead Samraí 50 dtí an 6ad lá
de Meadon faghnaí.

An tathair BRIAN Ó CRÍOCÁIN,
Árro Rúnairde,
an fágáilgeac,
CO. SLIGIS

COLÁISTE IGHÁIDE NAOMHA.
(Cumann fopa.) : : : i nGailithe.

Coláiste fop-meadonac é reo a bfuil teagars
vá tabairt ann ar na craobhaíde faghnaí a cuip-
ear uine i gspriob a uil go h-íolrsgoil nó a uil
i n-éiríann gnóta tráct-ceannaisgeacta. Áiré ar
leit vá tabairt do faghnaí óga. Páiríe báiré ar
éilaid an tige. Le sac uile uiguar a fágáil, fspriob as
an aircíneac.

CLOCAR OIRO NAOMH URSULA, i SLIGEAC

Oirdeactar i gclóir na h-íolrsgoile, (huarbeamair
céiríe cinn véas de Sgoláirídeactaí an dá bliadán
reo caíte) i gclóir fspriob an báirí fop-meadonac,
na mbanne, Cumann na gCeoltóirí, I.S.M. Tráctála,
Sgoláirídeacta an Ríog, etc. Tá rsóil tigeactaí pá
leit agáinn.

Dá leabhar nua do fágáilgeac.

MAIDIN i mBÉARRA 7 Dánta eile.
Osborn Bergin do fspriob; a luac,
1/6; éirí an bpoirca, 1/9.

AN CAISE FÁR. Leabhar nua-fírlídeacta
peadair Ó hAnnpacáin do fspriob; a
luac, 1/6; éirí an bpoirca, 1/9.

CLÓ NA gCONNAILL,

44, Spáirí Dáiríon,

baile áta cliat.

STORTHÁ AN MHALOIDIGH,

i nGailithe.

BRÓGA fágáilgeac.

—o—

Dá noíol le luac
siopaí.

Tá teac óra a bfuil compóirte ann as

SÉAMUS Ó LAIDE,

—o—

SRÁID DOMINIC IÓCTAIR na Gailithe.

"Toza fágáilge bró 7 rean fágáilge" áiré.

Printed for the Publishers
By The Athlone Printing Works Co., Ltd. 1045-19